

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Andrey Veselé a Mgr. Jany Jurečkové ve věci

Žalobce

N. D. C.,
st. příslušnost Vietnamská socialistická republika
zastoupený advokátem Mgr. Markem Sedlákem,
se sídlem Příkop 8, Brno,

proti
žalovanému

Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,
se sídlem Praha 4, náměstí Hrdinů 1634/3,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 6. 2017, č. j. MV-62118-4/SO-2017

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 6. 2017, č. j. MV-62118-4/SO-2017 se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 11.228,- Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Rozhodnutím žalovaného ze dne 22. 6. 2017, č. j. MV-62118-4/SO-2017, bylo zamítnuto odvolání žalobce a bylo potvrzeno rozhodnutí Odboru azylové a migrační politiky MV ČR ze dne 20. 2. 2017, č.j. OAM-15573-20/TP-2016, kterým byla dle § 75 odst. 1. písm. f) zákona č. 326/1999 Sb. ve znění pozdějších předpisů (dále je „zákon“), zamítnuta žádost žalobce o povolení k trvalému pobytu podaná dle ust. § 66 odst. 1 písm. d) zákona, tj. z důvodu společného soužití s cizincem s trvalým pobytem.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

2. Žalobce byl ke dni vydání obou rozhodnutí nezaopatřeným dítětem ve smyslu ust. § 178a odst. 2 zákona ve spojitosti s ust. § 11 zákona č. 117/1995 Sb. o státní sociální podpoře, neboť se soustavně připravoval na budoucí povolání, a to studiem na vyšší odborné škole Lilama 1 ve Vietnamu a splňoval tak veškeré podmínky pro udělení povolení k trvalému pobytu.
3. Žalovaná i správní orgán prvního stupně založily své rozhodnutí na nesprávných důvodech a nesprávném právním posouzení věci, když bez opodstatnění spekulují o budoucím vývoji skutečností a o budoucím rozhodování žalobce a nesprávně dovozují, že žalobce nebude v budoucnosti realizovat svůj pobyt na území, resp. nebude jej realizovat v přiměřené době, ačkoliv takové závěry nemají oporu ve spise. Naopak žalobce výslovně v průběhu řízení uváděl, že po udělení povolení hodlá přestěhovat do ČR a žít na území ČR. Spekulace obou správních orgánů jsou nejenom nedovolené a ničím nepodložené a jsou i nadbytečné, protože správní orgán je vždy povinen rozhodovat dle skutkového stavu ke dni vydání rozhodnutí a nikoliv na základě vlastních úvah a domněnek.
4. Pokud měla žalovaná i správní orgán prvního stupně pochybnosti o úmyslech žalobce, měly žalobce vyzvat k vyjádření, popř. jej vyslechnout. Nadto citované ustanovení nedává prostor pro správní uvážení a tedy v případě, že žadatel splňuje uvedené podmínky, je správní orgán povinen povolení vydat. Správní orgány tak překročily svou pravomoc, když extenzivně rozšířily výklad tohoto ustanovení na situaci, která by dle nich mohla hypoteticky nastat.
5. Žalobce dále upozornil, že žalovaná ve skutkově stejné věci rozhodla ve prospěch žadatele a konstatovala, že správní orgán je povinen prokázat, že v řízení nejsou potvrzeny důvody uvedené v žádosti o povolení k trvalému pobytu (viz rozhodnutí ze dne 1. 6. 2017, č.j. MV-52868-3/SO-2017). Ve skutkově podobné věci vedené u žalované pod č.j. MV-6602-5/SO-2017 konstatovala, že studium ve Vietnamu nemůže být překážkou pro udělení povolení. V rozhodnutí ze dne 4. 11. 2016, č.j. MV-135872-4/SO-2016, konstatovala, že se MV ČR dopustil nezákonného rozšíření výkladu ust. § 56 zákona, když zamítl z důvodu splnění podmínky uvedené v ust. § 42a odst. 1 písm. b), kdy uvedla, že úvahy MV zaměřené do budoucnosti jsou zcela irrelevantní. Napadené rozhodnutí je tak v rozporu se zásadou legitimního očekávání, zásadou rovnosti účastníků a zásadou materiální rovnosti a zásadou právní jistoty.

6. Žalovaná se dopouští nezákonného rozšíření výkladu tohoto ustanovení, pokud vyžaduje, aby žalobce předložil doklady prokazující, že má na území ČR zajištěno studium. Žalobce na území hodlá studovat, avšak před vydáním povolení by pro něj zajištění studia bez jistoty udělení znamenalo značné obtíže a finanční náklady, které by v případě zamítnutí povolení byly vynaloženy zbytečně.
7. Žalobce hodlal ukončit studium v září 2017, což bylo správnímu orgánu známo, a takovou dobu nelze považovat za nepřiměřenou. Pokud by se tvrzení žalobce ukázala po vydání povolení nepravdivými, má správní orgán rovněž možnost dle ust. § 77 odst. 1 písm. b) zákona, platnost povolení zrušit.
8. Žalovaná navrhla s odkazem na svá rozhodnutí žalobu zamítnout. Dále poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2011, č.j. 1 As 24/2011-79 a zdůraznila, že správní orgán je povinen rozhodovat dle skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí.
9. S odkazem na rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 3. 2016, č.j. 52 A 106/2015-51, uvedla, že správní orgán postupoval v souladu se zákonem a s ustálenou praxí soudů. K žalobcem uváděným opačným rozhodnutím žalovaná neuvedla nic.

III.

Posouzení žaloby

10. Městský soud v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobcem vymezených námitek, vycházel přitom v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované. V souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl městský soud bez nařízení jednání, neboť žalovaná na výzvu soudu podle § 51 s. ř. s. nijak nereagovala (fikce souhlasu s rozhodováním bez nařízení jednání) a žalobce s takovým postupem vyslovil souhlas.
11. Žaloba je důvodná.
12. Dle ust. § 66 odst. 1 písm. d) zákona, *povolení k trvalému pobytu se bez podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území vydá cizinci, který o vydání tohoto povolení žádá jako nezletilé nebo zletilé nezaopatřené dítě cizince, jenž na území pobývá na základě povolení k trvalému pobytu, je-li důvodem žádosti společné soužití těchto cizinců.*
13. Dle ust. § 3 správního řádu, *nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*
14. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 23. 2. 2018, čj. 5 Azs 306/2017-24 řešil obdobnou situaci žadatele o povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, jehož žádost byla zamítnuta proto, že studoval ve Vietnamu, a k dané problematice uvedl následující: *„Samotná skutečnost, že stěžovatel v době podání žádosti studoval mimo území ČR, nepředstavuje překážku vylučující jeho budoucí soužití s jeho matkou. Vzhledem k tomu, že § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců požaduje, resp. v rozhodné době požadoval, nezaopatřenost zletilých žadatelů, která je zásadně podmíněna studiem žadatele na střední nebo vysoké škole (§ 178a zákona o pobytu cizinců) a zároveň, jak bylo výše uvedeno, zákon o pobytu cizinců předpokládá, že žadatel v době podání žádosti ještě nepobývá na území ČR, bude tato situace v obdobných případech vcelku pravidelně nastávat. Je však zcela běžné, že studium lze v přiměřené době (obvykle ke konci školního roku) ukončit.*

Pokud na základě stěžovatelem předloženého potvrzení o studiu vznikly Ministerstvu vnitra pochybnosti o pravdivosti tvrzení stěžovatele, bylo jeho povinností nejprve jej upozornit na vzniklé pochybnosti a umožnit mu, aby je svými tvrzeními a důkazními návrhy objasnil (§ 4 odst. 4 správního řádu) tak, aby byl zjištěn skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu). Ministerstvo vnitra, potažmo ani žalovaný takto nepostupovali. Jejich nesprávný postup jakož i nesprávnou interpretaci zákonného ustanovení převzal poté bez dalšího městský soud.“

15. Výklad ust. § 66 odst. 1 písm. d) zákona, který prosazuje žalovaný resp. správní orgán prvního stupně, který ve svém rozhodnutí uvedl: „Z uvedených skutečností dospěl správní orgán k závěru, že účastník řízení tedy nemůže plnit trvale společné soužití na území, a to až do září 2017, tedy do řádného ukončení jeho studia. Správní orgán dále konstatuje, že pokud by účastník řízení předčasně ukončil studium ve Vietnamu za účelem příjezdu do České republiky, přestal by tak splňovat podmínku nezaopatřenosti, tedy nesplňoval by jednu z podmínek pro vydání požadovaného opatření“, by ostatně nikdy žádnému nezaopatřenému dítěti tj. dítěti zletilému, které studuje na území svého domovského státu, neumožnil povolení získat, protože by buď studium na území domovského státu ukončil, a přestal tak splňovat podmínku nezaopatřenosti, nebo by studium chtěl dokončit a tím, by zase nemohl v přiměřené době začít plnit společné soužití na území ČR. Soud má však za to, že takový stav nebyl úmyslem zákonodárce, i když prokazovat skutečnost, že nezaopatřenost bude po zahájení společného soužití trvat, tedy že bude studovat v ČR, může být obtížnější. Soud má za to, že toto ustanovení míří na žadatele, kteří jsou z důvodu studia ekonomicky závislí na svém rodiči a shora uvedené skutečnosti mají být zjišťovány ke dni rozhodování s tím, že pokud by se ukázalo prohlášení žadatele např. při výsledku nebo učiněné formou čestného prohlášení za nepravdivé, byl by to důvod pro zrušení platnosti povolení dle ust. § 77 odst. 1 písm. b) zákona, který stanoví, že *ministerstvo zruší platnost povolení k trvalému pobytu, jestliže cizinci byl trvalý pobyt povolen na základě předložených padělaných anebo pozměněných náležitostí nebo náležitostí, v nichž uvedené údaje podstatné pro posouzení žádosti neodpovídají skutečnosti.*
16. Soud rovněž konstatuje, že žalovanou citovaná část rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 3. 2016, č.j. 52 A 106/2015-51 tak, jak ji uvedl žalovaný ve svém rozhodnutí a ve svém vyjádření k žalobě, neexistuje. V tomto rozsudku, který je dostupný na stránkách Nejvyššího správního soudu, se uvádí krom jiného následující: „Z žádného ustanovení zákona o pobytu cizinců dále neplyne, že by společné soužití muselo být realizováno nejpozději v den vydání rozhodnutí. Nicméně lze souhlasit s žalovaným, že by z žádosti mělo být zřejmé, že k realizaci společného soužití dojde v přiměřené době po vydání rozhodnutí (tedy že bude naplněn účel § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců), nikoliv až s odstupem několika let, např. až po dosažení zletilosti dítěte či po ukončení studia zletilého dítěte v zemi původu, tedy až v době, kdy by již podmínky stanovené § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců žadatel nesplňoval.“ Soud má za to, že ani tento rozsudek neodůvodňoval postup žalované, jelikož v případě žalobce nešlo o ukončení studia za několik let, ale za několik měsíců, o čemž nebylo sporu.
17. Dále, má soud za to, že skutečnosti, že žalobce nemíní realizovat společné soužití v přiměřené době (v tomto případě v době skončení studia), nebo že nebude nadále splňovat podmínku nezaopatřenosti - tedy, že na území ČR nehodlá studovat - by měly být postaveno najisto s tím, že je důkazní břemeno na straně žalovaného (viz shora citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu). Pokud tak žalovaný nepostupoval a vycházel

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

pouze z domněnky, že žalobce nemá v úmyslu v přiměřené době, kterou cca 4 měsíce zcela jistě jsou (viz bod 14 rozsudku), započít realizovat společné soužití, resp. že poté, co bude společné soužití realizovat, již nebude studovat (ačkoliv žalobce při svém výsledku tvrdil opak), aniž by měl tuto skutečnost podstatnou najisto, postupoval v řízení v rozporu s ust. § 3 správního řádu a jeho rozhodnutí je tak nezákonné.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

18. Vzhledem k tomu, že městský soud shledal žalobní námitky důvodnými, rozhodl žalobě vyhovět a napadené rozhodnutí v souladu s § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušit. Městský soud dále v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl vrátit věc žalované k dalšímu řízení. V dalším řízení bude žalovaná v souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s. vázána právním názorem vysloveným městským soudem ve zrušujícím rozsudku.
19. Výrok II. o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. Jelikož měl žalobce ve věci plný úspěch, náleží mu náhrada nákladů řízení. Tyto náklady představují náklady na soudní poplatek ve výši 3 000 Kč, odměna a náhrada hotových výdajů advokáta. Podle § 35 odst. 2 s. ř. s. se pro určení výše odměny užije vyhláška č. 177/1996 Sb., advokátní tarif. Odměna náleží celkem za dva úkony právní služby, a sice za převzetí a přípravu zastoupení a za podání žaloby (2 x 3 100 Kč dle § 7 advokátního tarifu). Náhrada hotových výdajů sestává z paušální částky 600 Kč (2 x 300 Kč dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Protože je zástupce žalobce plátcem DPH, zvyšuje se náhrada nákladů řízení o částku 1 428 Kč odpovídající DPH ve výši 21 % z částky 6 800 Kč. Celkem tedy činí náhrada nákladů řízení částku 8 228 Kč a dále 3 000 Kč jako úhrada za zaplacený soudní poplatek.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Praha 24. únor 2021

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.